

SMAK ŻYCIA CZYLI DEBATA **O DOPALACZACH**

Sprawozdanie roczne
rok szkolny 2020/2021 (VI edycja)

www.gov.pl/web/wsse-katowice/

Program profilaktyki uniwersalnej pt. „Smak życia czyli debata o dopalaczach” powstał z inicjatywy Ministerstwa Zdrowia oraz Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

CEL PROGRAMU:

dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich używania, a w konsekwencji zwiększenia ostrożności i zmniejszenia otwartości na kontakty z tymi produktami.

GRUPA DOCELOWA:

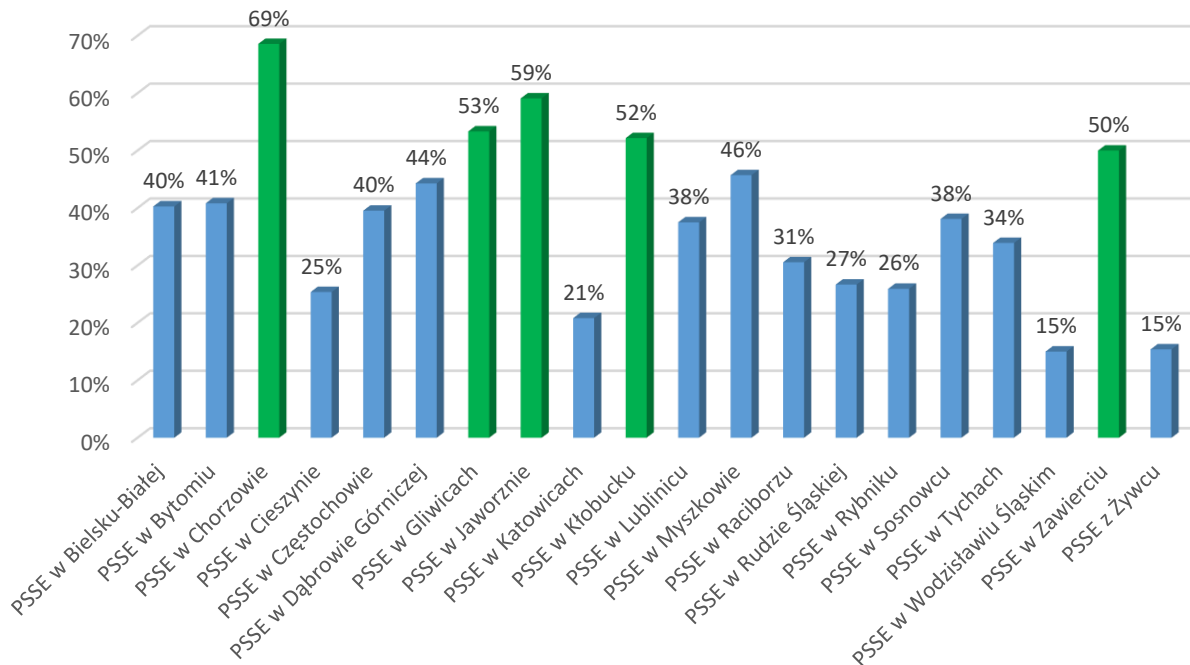
uczniowie szkół podstawowych (VII i VIII klasa), ich rodzice/opiekunowie, kadra pedagogiczna.

CEL INTERWENCJI:

- profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku dzieci i młodzieży;
- dostarczenie młodym ludziom w wieku 13-15 lat podstawowych informacji o kontekście używania tzw. dopalaczy i o samych „dopalaczach” w celu zwiększenia ostrożności uczestników i zmniejszania ich otwartości na kontakty z tymi produktami;
- zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy.

W roku szkolnym 2020/2021 na terenie woj. śląskiego zakończyła się VI edycja programu, która swoim zasięgiem objęła:

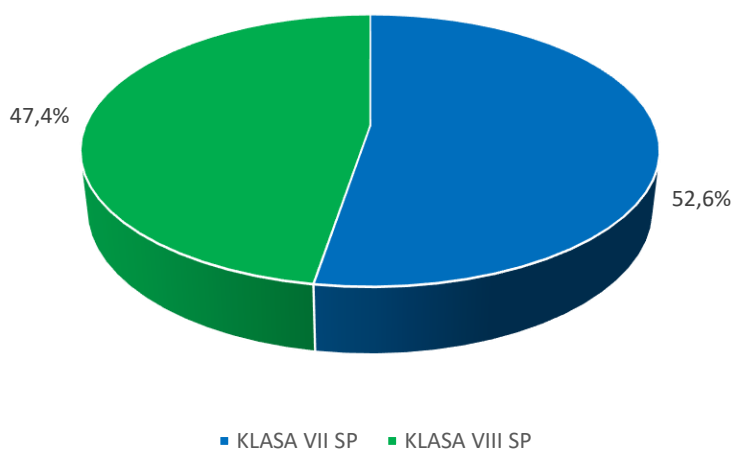
- **458 szkół podstawowych** (tj. 37% wszystkich szkół tego typu w woj. śląskim);
- **ponad 30 tys. uczniów** (tj. 18% uczniów ze szkół podstawowych /klasy VII i VIII/ woj. śląskiego);
- **ponad 8 tys. rodziców.**

Wykres 1. Zasięg programu „Smak życia czyli debata o dopalaczach” w woj. śląskim z podziałem na powiaty (VI edycja).

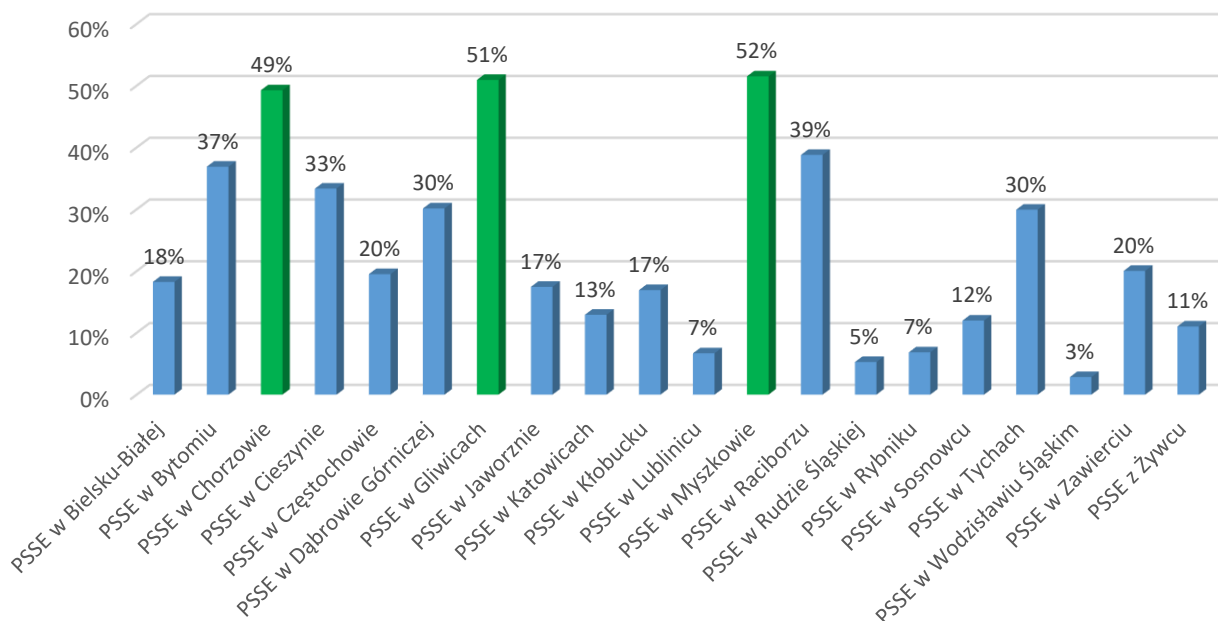
Zasięg dla województwa śląskiego 37%

W VI edycji udział wzięło **30 470 uczniów** szkół podstawowych. Program realizowany był w klasach VII i VIII szkoły podstawowej.

Wykres 2. Liczba uczniów biorących udział w VI edycji programu z podziałem na klasy.

Największą grupę stanowili uczniowie klas VIII szkoły podstawowej (52,6%)

Wykres 3. Liczba uczniów biorących udział w programie w VI edycji programu z podziałem na powiaty (dane %).

Odsetek uczniów w programie w woj. śląskim 18%

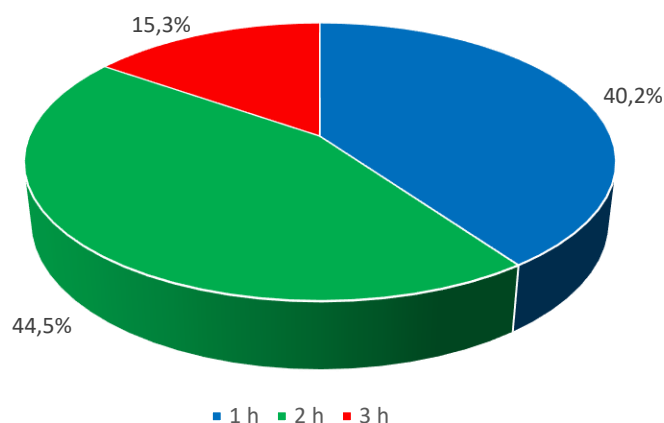
W VI edycji programu, w związku z sytuacją epidemiologiczną, którą była pandemia koronawirusa SARS-CoV-2 oraz wprowadzonym nauczaniem zdalnym w szkołach nie odbyły się **szkolenia** organizowane przez powiatowych koordynatorów dla szkolnych koordynatorów. Program realizowany był najczęściej przez koordynatorów, którzy brali w nim udział kolejną edycję. Część osób szkoliło się samodzielnie z wykorzystaniem otrzymanych materiałów edukacyjnych (175 osób) lub z w inny sposób, podczas narad lub z indywidualnym wsparciem koordynatora powiatowego (70 osób). **Łącznie przeszkolonych do realizacji programu zostało 245 osób.**

Podczas realizacji programu powiatowi koordynatorzy przeprowadzili 28 wizytacji.

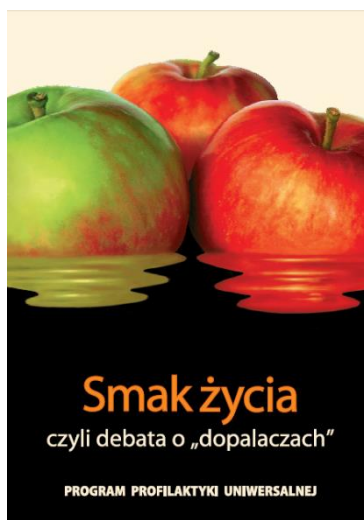

Zgodnie z założeniami programu na jego realizację koordynatorzy szkolni mogli przeznaczyć od 1 do 3 godzin lekcyjnych. W większości szkół, zwłaszcza w trybie zdalnym program realizowany był przez 2 godziny lekcyjne (44,5 %).

Wykres 4. Liczba godzin lekcyjnych przeznaczonych na realizację programu

Program został **pozytywnie przyjęty i wysoko oceniony** przez szkolnych koordynatorów, uczniów i ich rodziców/opiekunów. Z przekazanych danych sprawozdawczych wynika, że **zaangażowanie uczniów** podczas realizacji programu zostało ocenione wysoko (33,8% dobrze, 42,8% bardzo dobrze, 15,5% świetnie), **treści merytoryczne** w większości przypadków zostały ocenione jako dobre (22%), bardzo dobre (57%) i świetne (16%), natomiast **materiały edukacyjne** w postaci płyty CD odpowiednio: dobrze - 22,5%, bardzo dobrze - 45,4% i świetnie - 14%.

We wszystkich szkołach realizujących program profilaktyki uniwersalnej pt. „Smak życia czyli debata o dopalaczach”, w miarę możliwości podejmowano dodatkowe działania spójne z profilaktyką uzależnień, tak aby wzmocnić efekt edukacji i profilaktyki używania środków psychoaktywnych.

---

*Łącznie podczas VI edycji programu odbyło się prawie **14,5 tys. dodatkowych działań**, dla ok **46 tys. odbiorców**.*

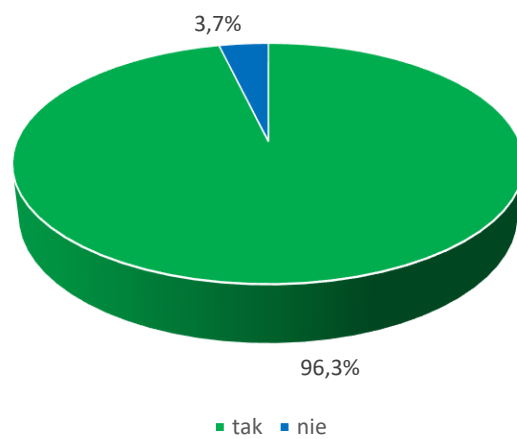

Tabela 1. Dodatkowe formy realizacji programu.

Lp.	Formy	Liczba działań	Liczba uczestników	Odbiorcy
1	Wykłady/Prelekcje/ Pogadanki/Prezentacje	799	22 912	Uczniowie, rodzice/opiekunowie
2	Imprezy (akcje/eventy, happeningi/Wystawy	35	3 122	Uczniowie, rodzice/opiekunowie
3	Konkursy	40	1 436	Uczniowie, rodzice/opiekunowie
4	Projekcje filmu	443	11 842	Uczniowie, rodzice/opiekunowie
5	Inne:	170	6 693	Uczniowie, rodzice/opiekunowie

W roku szkolnym 2020/2021 wielu Dyrektorów szkół oraz koordynatorów szkolnych zgłaszało problem z realizacją programu ze względu na sytuację epidemiologiczną, która spowodowała, że znaczną część roku szkolnego szkoły pracowały z wykorzystaniem metod pracy na odległość (nauczanie zdalne). Koordynatorzy wskazywali na problemy z realizacją programu online ze względu na utrudnienia ze strony uczniów oraz ograniczenia czasowe którymi dysponują.

Jednak, z informacji przekazanych przez koordynatorów którym udało się zrealizować program wynika, że mimo trwającej pandemii i nauki w trybie zdalnym program udało się zrealizować zgodnie z założeniami. Ponad **96% Dyrektorów** szkół podstawowych, które wzięły udział w VI edycji widzą potrzebę kontynuacji programu oraz **deklarują chęć udziału** w kolejnej edycji.

Wykres 5. Deklaracja udziału w kolejnej, VII edycji programu (dane %).

Z informacji przekazanych przez koordynatorów wynika, że cele programu zostały osiągnięte.

Opracowanie:
Agnieszka Hejmo-Kozub,
Oddział Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej
WSSE w Katowicach